

ภาวะผู้นำ

ทางการนิเทศการศึกษา

Educational Supervisory Leadership

พิมพ์ครั้งที่ 3

เสาวณี สิริสุขศิลป์

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา	1
คำถามเพื่อการอภิปราย	1
ความหมายการนิเทศการศึกษา	1
ความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา	4
ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา	5
หลักการนิเทศการศึกษา	7
สรุป	15
บทที่ 2 วิวัฒนาการของการนิเทศการศึกษา	19
คำถามเพื่อการอภิปราย	19
การนิเทศการศึกษาในต่างประเทศ	19
ยุคของการตรวจตราทางการบริหาร	20
ยุคของการมุ่งสู่ประสิทธิผล	20
ยุคของการร่วมมือกันทำงานเป็นกลุ่ม	20
ยุคของการมุ่งเน้นด้านวิจัย	21
การนิเทศการศึกษาในประเทศไทย	24
ความแตกต่างระหว่างการนิเทศการศึกษามาก่อนกับปัจจุบัน	28
สรุป	29
บทที่ 3 บุคลากรทางการนิเทศการศึกษา	31
คำถามเพื่อการอภิปราย	31
บุคลากรทางการนิเทศ	31
บทบาทของศึกษานิเทศก์	32
หน้าที่ความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์	34
งานในหน้าที่ของศึกษานิเทศก์	37
คุณสมบัติของศึกษานิเทศก์	38
คุณสมบัติเฉพาะของศึกษานิเทศก์	40
สรุป	42

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 กระบวนการและเทคนิคการนิเทศ	45
คำถามเพื่อการอภิปราย	45
กระบวนการนิเทศการศึกษา	45
เทคนิคการนิเทศการศึกษา	50
เทคนิคการนิเทศเป็นกลุ่ม	51
เทคนิคการนิเทศเป็นรายบุคคล	52
สรุป	55
บทที่ 5 ทักษะการนิเทศการศึกษา	57
คำถามเพื่อการอภิปราย	57
ทักษะการนิเทศการศึกษา	57
ทักษะในการเป็นผู้นำ	58
ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	62
ทักษะกระบวนการกลุ่ม	66
ทักษะในการบริหารงานบุคคล	72
ทักษะในการประเมินผล	74
สรุป	77
บทที่ 6 แบบและกิจกรรมการนิเทศการศึกษา	81
คำถามเพื่อการอภิปราย	81
แบบของการนิเทศการศึกษา	81
ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและแบบของการนิเทศ	86
การนิเทศทางอ้อม	87
การนิเทศแบบร่วมมือ	87
การนิเทศทางตรง	87
พฤติกรรมการนิเทศการศึกษา	88
กิจกรรมทางการนิเทศ	91
กิจกรรมทางการนิเทศการศึกษา ของ Harris	95

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกกิจกรรมทางการนิเทศ	101
การจัดทำโครงการนิเทศทางการศึกษา	103
ความจำเป็นของการจัดทำโครงการนิเทศทางการศึกษา	103
ลักษณะของโครงการที่ดี	104
องค์ประกอบของโครงการที่ดี	104
สรุป	106
บทที่ 7 ศึกษานิเทศก์คือผู้นำทางการศึกษา	109
คำถามเพื่อการอภิปราย	109
ความหมายของภาวะผู้นำ	110
ความหมายของผู้นำ	110
ภาวะผู้นำและการจัดการ	111
คุณสมบัติที่จำเป็นของภาวะผู้นำทางการนิเทศ	114
หลักการของภาวะผู้นำ	119
คุณลักษณะของภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล	120
แบบภาวะผู้นำทางการนิเทศ	121
อำนาจและแหล่งที่มาของอำนาจ	134
การใช้อำนาจ	138
สรุป	142
บทที่ 8 การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ	147
คำถามเพื่อการอภิปราย	147
ความหมายและความสำคัญของการสื่อสาร	148
ความหมายของการสื่อสาร	148
ความสำคัญของการสื่อสาร	148
ลักษณะของการสื่อสาร	150
กระบวนการสื่อสาร	150
การสื่อสารแบบอวัจนภาษา	152

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า	
บทที่ ๘		
๘๐๑	ทิศทางของการสื่อสาร	153
๘๐๒	รูปแบบเครือข่ายการสื่อสาร	154
๘๐๓	ประสิทธิผลของเครือข่ายการสื่อสารที่แตกต่างกัน	158
๘๐๔	การสื่อสารที่มีประสิทธิผลของศึกษานิเทศก์	159
๘๐๕	อุปสรรคการสื่อสาร	159
๘๐๖	การเอาชนะอุปสรรคในการสื่อสาร	160
	การส่งเสริมการสื่อสารที่มีประสิทธิผลของศึกษานิเทศก์	162
๘๐๗	หลักการสื่อสาร	164
บทที่ ๙	สรุป การนิเทศการศึกษา	165
๙๐๑	คำอวยพรและการอภิปราย	57
บทที่ 9	การตัดสินใจและการอำนวยความสะดวกในการเปลี่ยนแปลง	171
๙๐๑	คำถามเพื่อการอภิปราย	171
๙๐๒	กระบวนการตัดสินใจ	172
๙๐๓	ขั้นตอนของการตัดสินใจ	175
๙๐๔	ประเภทของการตัดสินใจ	177
๙๐๕	รูปแบบการตัดสินใจ	178
๙๐๖	รูปแบบการตัดสินใจกระป๋องขยะ	179
๙๐๗	รูปแบบต้นไม้ตัดสินใจ	179
๙๐๘	รูปแบบการตัดสินใจ ของ Vroom & Yetton	180
๙๐๙	การเลือกรูปแบบการตัดสินใจที่ถูกต้อง	181
๙๑๐	หลักการเพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจ	183
๙๑๑	กระบวนการเปลี่ยนแปลง	184
๙๑๒	การต่อต้านการเปลี่ยนแปลง	186
๙๑๓	การเอาชนะการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง	188
๙๑๔	ขั้นตอนการเปลี่ยนแปลง	190
๙๑๕	การอำนวยความสะดวกในการเปลี่ยนแปลง	192
๙๑๖	หลักการเปลี่ยนแปลง	193
๙๑๗	สรุป การนิเทศการศึกษา ของ Hattie	194

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 10 การพัฒนาหลักสูตร	199
คำถามเพื่อการอภิปราย	199
ความหมายของหลักสูตร	199
องค์ประกอบของหลักสูตร	206
ความสำคัญของหลักสูตร	208
การพัฒนาหลักสูตร	210
ความหมายการพัฒนาหลักสูตร	210
กระบวนการพัฒนาหลักสูตร	212
การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	217
การประเมินหลักสูตร	220
รูปแบบการประเมินหลักสูตร	225
บทบาทของศึกษานิเทศก์ในการพัฒนาหลักสูตร	234
สรุป	235
บทที่ 11 การประเมินผลการนิเทศการศึกษา	239
คำถามเพื่อการอภิปราย	239
ความหมายของการประเมิน	239
แนวคิดและตัวแบบการประเมิน	242
หลักการประเมินผลการนิเทศการศึกษา	253
ขั้นตอนการประเมินผลการนิเทศการศึกษา	254
การประเมินผลทางการนิเทศการศึกษา	255
เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการนิเทศการศึกษา	257
การนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการนิเทศการศึกษา	259
สรุป	262
บทที่ 12 การพัฒนาวิชาชีพ	265
คำถามเพื่อการอภิปราย	265
การพัฒนาบุคลากร	265

